

PREDSTAVA O PÔSOBNÍ V SPRÁVNEJ RADE PaÚ SAV, v. v. i.

Moje účinkovanie na Parazitologickom ústave sa začalo pred takmer 30 rokmi ako študenta doktorandského štúdia na vtedajšom Oddelení rastlinnej nematológie, ktoré sídli v budove na Puškinovej 6. Po úspešnom obhájení PhD. v roku 2001 som od vtedajšieho vedenia dostal dôveru a možnosť pokračovať vo výskume spoločenstiev pôdných nematód so zameraním na parazity rastlín, v ktorom pokračujem dodnes. Za ten čas som spoznal množstvo ľudí, ktorých hlavným záujmom je výskum parazitov. Mnohí z nich boli, resp. sú súčasťou vedenia ústavu, vedúci oddelení, vedeckej rady, redakčnej rady časopisu *Helminthologia*, a pod. Do tohto „sveta“ som mal možnosť nahliadnuť aj ja, či už ako vedúci oddelenia alebo člen vedeckej rady, či redakčnej rady. Ako vedecký pracovník ústavu som získal bohaté skúsenosti súvisiace s výkonom tohto povolania, pri príprave a riešení vedeckých projektov, hospodárení s financiami, spracovaní výsledkov, či príprave vedeckých výstupov. Samozrejme, veľmi významnú úlohu v tomto zohráva aj spolupráca s domácimi a zahraničnými partnermi, ktorá je celkom úspešná.

Pred niekoľkými rokmi som bol menovaný „správcom“ budovy, v ktorej pracujem. Aktuálne sa tu nachádzajú tri výskumné tímy a knižnica, spolu 11 zamestnancov. Ide o historickú budovu, ktoré prešla v minulosti čiastočnou rekonštrukciou vnútorných priestorov a laboratórií zo ŠF EÚ. Nevyhnutne však potrebuje významnú rekonštrukciu aj exteriérových častí budovy a zníženie energetickej náročnosti. PaÚ SAV sa preto zapája do rôznych finančných výziev (často veľmi špecifických), ktoré prichádzajú či už z EÚ, štátu alebo SAV, aby sme ako inštitúcia získali prostriedky na realizáciu obnovy. Ako správca budovy som do procesu zainteresovaný hľadaním firiem a získavaním cenových ponúk na reštaurátorské, murárske, drevárske a iné práce, s tým súvisia aj obhliadky firiem na mieste. Komplikáciou je, že všetko treba konzultovať s Pamiatkovým úradom v Košiciach, a komunikácia s nimi je pomerne náročná. Potrebné sú povolenia, obhliadky, žiadosti a stanoviská. Celá táto snaha, nielen moja, bola nakoniec úspešná a aktuálne sa pripravujeme na výmenu okien a opravu fasády budovy, ktoré budú financované z rozpočtu SAV.

Správna rada verejnej výskumnej inštitúcie plní riadiacu a kontrolnú funkciu, teda dohliada na to, aby inštitúcia fungovala v súlade so zákonom, verejným záujmom a svojím poslaním. V praxi to znamená, že schvaľuje dlhodobý smer rozvoja inštitúcie, dohliada na plnenie vedeckej a výskumnej misie a hodnotí základné strategické dokumenty.

Ako člen správnej rady by som chcel prispieť ku strategickému riadeniu inštitúcie, transparentnosti, podpore kvality výskumu a dlhodobému rozvoju PaÚ SAV, v. v. i. V prípade vyjadrenia dôvery a zvolenia mojej osoby do správnej rady využijem všetky svoje skúsenosti a poznatky na úspešné zabezpečenie fungovania inštitúcie. Zároveň budem dohliadať na transparentné rozhodovanie, efektívne riadenie zdrojov (finančná stabilita inštitúcie a finančný dohľad) a systematický rozvoj a modernizáciu vedeckej infraštruktúry, ktoré vyplynú z budúcich výziev. Budem sa usilovať o posilňovanie spolupráce s verejným sektorom a podnikateľským prostredím s cieľom zvyšovať spoločenský dopad výskumu. Chcem prispieť svojimi odbornými skúsenosťami, schopnosťou vecnej diskusie a hľadania riešení, ktoré podporia rozvoj inštitúcie a jej vedeckú excelentnosť.

Pri správnej rade verejnej výskumnej inštitúcie je vhodné zdôrazniť, že úspech organizácie stojí nielen na stratégii a financovaní, ale aj na kvalitnej komunikácii s

pracovníkmi a vytváraní podmienok pre ich odborný rast. Dôležitou súčasťou môjho pôsobenia bude aj dôraz na etiku, otvorenú komunikáciu a profesionálny dialóg medzi vedením, správnu radou, vedeckou radou a zamestnancami. Považujem za dôležité, aby mali pracovníci dostatok informácií o strategických zámeroch, pripravovaných zmenách a rozhodnutiach, ktoré ovplyvňujú ich pracovné prostredie.

Za významnú úlohu správnej rady považujem aj podporu vytvárania kvalitných pracovných podmienok, ktoré umožnia zamestnancom naplno rozvíjať ich odborný potenciál. Dôležité je zároveň vytvárať prostredie založené na vzájomnom rešpekte a oceňovaní kvalitne vykonanej práce. Som presvedčený, že spokojní, motivovaní a odborne rastúci zamestnanci predstavujú najväčší kapitál každej výskumnej inštitúcie. Preto by som podporoval opatrenia smerujúce k posilňovaniu ich motivácie, stabilizácii pracovných tímov a vytváraní podmienok, ktoré prispievajú k dlhodobej atraktivite inštitúcie pre súčasných aj budúcich výskumných pracovníkov.

V Košiciach, 11.6.2026.

Marek Renčo